

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
„ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП БЛАГОЕВГРАД
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО СТРУМЯНИ“

2825 с. Струмяни, пл. „7 – ми Април“ № 3 тел. 07434/3119, факс: 07434/3061; email: dgs_strumiani@abv.bg

ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП „ДГС СТРУМЯНИ“

(в изпълнение на Критерий 4.5 от националния FSC-стандарт)

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ И МЕРНИ ЕДИНИЦИ В ТЕКСТА

АД	Акционерно дружество
БТ	Бюро по труда
ГФ	Горски фонд
ДАГ	Държавна агенция по горите
ДГС	Държавно горско стопанство
ДФФ	Държавен горски фонд
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЗГ	Закон за горите
ЗТ	Защитена територия
ИАРА	Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
ИЦ	Информационен център
КНСБ	Конфедерация на независимите синдикати в България
ЛТУ	Лесотехнически университет
ЛУП	Лесоустройствен проект
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
НАП	Национална агенция по приходите
НДГП	Недървесни горски продукти
НОИ	Национален осигурителен институт
НП	Национален парк
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ОСВ	Оценка на социалното въздействие
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РДГ	Регионална дирекция по горите
СЛРБ	Съюз на ловците и риболовците в България
FSC	Forest Stewardship Council (Съвет за стопанисване на горите)
SWAT	Strengths – Weaknesses – Opportunities – Threats (анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите)
дка	декар (1 дка = 1000 м ²)
ха	хектар (1 ха = 10 дка)
м³	кубически метър
с.	село

Понятия, използвани в доклада

- Оценка на социалното въздействие** Процес на анализ, мониторинг и управление на желаните и нежелани социални последици, както позитивни така и негативни, резултат на планирани интервенции (политики, програми, планове, проекти) и всякакви процеси на социална промяна в резултат на тези интервенции. Основната му цел е да доведе до по-устойчива и хармонична биофизична и човешка околна среда.
- Заинтересовани страни** Човек или организация, които имат законен интерес от дейността на ТП „ДГС Струмяни“. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.
- Анализ на вторична информация** Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, анализи и др.
- Дълбочинно интервю** Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търси се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.
- Групова дискусия** Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно (6-10 души). Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

I.1. ОБЩИ СОЦИАЛНО – ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РЕГИОНА

Горите и голите горски площи на ТП ДГС „Струмяни“ са разположени на територията на община Струмяни, Благоевградска област.

Община Струмяни е разположена в Югозападна България, област Благоевград и обхваща землищата на 21 населени места: селата Микрево, Струмяни, Илинденци, Игралцище, Цапарево; Раздол; Добри лаки; Драката; Гореме; Никудин; Каменица; Г. Крушица; Седелец; Палат; Махалата; Клепало; Кърпелево; Вракуповица; Колибите; Велюшец; Г.Рибница. Територията на община Струмяни е 362 кв.км, което е 5,72 % от територията на област Благоевград.

Релефът в по-голямата си част е планински /Пирин и Малешевска пл./ и заема около 80% от територията на общ.Струмяни. Останалите около 20% от земите са по долината на р.Струма и крайните склонове на двете планини. Тези земи имат висока степен на усвоеност и голямо значение за развитието на селското стопанство, което определя по голямата гъстота на населението и концентрация на икономическите функции на общината.

Западната част на селищната система е заета изцяло от Малешевска планина. Главното било на планината е почти успоредно на р.Струма, повишава се от юг на север и е с добре изразени речни тераси, като почти всички са били в миналото обработваеми земи. Към момента обаче те са пустеещи. Източната част на общината е заета изцяло от Пирин планина.

От 100 м. в най-ниските си участъци по долината на Струма, релефът придобива алпийски характер достигайки 2400 м.н.в. в северен Пирин (извън територията на обхват на горското стопанство – НП Пирин).

Общината има и важно геополитическо местоположение. Намира се на 140 км южно от столицата, на 50 км от областния център Благоевград и на 14 км от гр.Сандански. Разстоянието до границата с Гърция е 33 км, а до границата с Македония - 35 км.

На територията на община Струмяни могат да се ползват два вида транспорт: железопътен и автомобилен. През територията ѝ минава една от меридианните европейски магистрали Е-79-Калафат-Видин-София-Кулата-Солун-Атина, това е най-прекият път от северна и източна Европа за северна Африка. В проект е магистрала "Струма" част от Еврокоридор №4, която ще преминава през територията ѝ. Оттук минава и ж.п.линията Видин(Лом)-София-Кулата-Солун-Атина. От гр.Берово (Македония) до държавната ни граница е построен път и необходимите сгради и съоръжения за ГКПП. Предстои от наша страна да се разшири пътя от с.Струмяни до с.Клепало и да се построи отсечката от Клепало до границата и необходимите сгради и съоръжения за ГКПП, което ще бъде предпоставка за развитието на общината като търговски, икономически и транспортен център. Международния път Струмяни – Берово е във фаза работен проект, има подписана междуправителствена спогодба.

Община Струмяни се отнася към групата на изостаналите селски райони и към групата с потенциал за развитие на трансгранично сътрудничество. Струмяни със своите релефни и почвено-климатични условия: насечен терен, почвена характеристика, категория на земята и климат е подходяща за отглеждане на силно топлолюбиви култури - тютюн, овощарство, ранни зеленчуци и др. Меката зима позволява презимуването на някои многогодишни видове, като: смокиня, нар, бадеми, маслини и др., а продължителния период без мраз е особено благоприятен за отглеждане на всички зеленчукови култури познати в България. Климатичните условия и развитието на растениевъдството, наличието на големи по площ естествени ливади и пасища са предпоставка за развитие на животновъдството в района, като най-разпространено е отглеждането на овце, но отрасълът е също с тенденции към намаляване.

Основна част от обработваемата земя е разположена по поречието на р.Струма.

Регионът е известен с производството на вино, като лозовите масиви само в землището на село Илинденци възлизат на 3000 дка. Утвърдени като производители на вино с гарантирано наименование „Долината на Струма“ са също така и селата: Велюшец, Горна Крушица, Каменица, Кърпелево, Микрево, Седелец, Цапарево, като за производството на бели вина се отглеждат сортовете: Мускат Отнонел, Ркацители, Шардоне, Димят, Совиньон, Мискет червен,

Юни блан, Тамянка, Мискет сандански и ендемитният за района сорт – Керацуда, за червени вина: Мелнишки рубин, Ранна мелнишка лоза, Мелнишки юбилеен, Мелник 82, Широка мелнишка, Мерло, Рубин и др.

Стопанската структура на община Струмяни се определя преимуществено от добивната и обработващата промишленост. Развитието на добивната промишленост се обуславя от наличието на находище на мраморни залежи, заемащи 85% от Пирин планина. На територията на общината се намира фирма за добив и обработка на мрамор - "Илинденци-мрамор" ЕАД, както и множество цехове за обработка на мрамор, като "Бумар" ООД, "Българо - Гръцки мрамор" ООД и др., част от които са с утвърдени позиции в страната и в чужбина. Забележителните форми на релефа са множеството причудливи скални феномени: Черната скала, Тасевата скала, Медена скала, Мирова скала, Кутлева скала, Щавенска скала, Куклицата, скалният ансамбъл в местността Зандана и др. формиращи цял комплекс в и около с.Илинденци. Характерна особеност на Пиринската част е наличието на 18 пещери в района на с.Илинденци.

I.2. МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЩИНАТА

Територията на ТП ДГС „Струмяни“ е разположена в Южна България - Южна крайгранична област – подобласт Пирин. В по-голямата си част горите и горските площи са разположени върху източните склонове на Малешевска планина. Друга по-малка част заемат западните склонове на Пирин, както и по-северните склонове на Огражден и част от долината на р.Струма. Формата на горското стопанство е неправилна фигура удължена в посока югозапад – североизток – с дължина около 35 км. Най-голяма е ширината в югозападната част около 20км, а най-тясна в североизточната част – около 3 км.

Общата площ на ТП ДГС „Струмяни“ е 23471.4 ха (държавни, частни и общински), от които 20574.9 ха залесена и 2896.5 ха незалесена площ.

Дейността се осъществява в две направления:

- Охрана и възпроизводство на горски ресурси
- Екологосъобразно ползване на дървесните ресурси.

Основните очаквания на обществото към горския сектор, в частност ТП ДГС „Струмяни“:

- Устойчиво управление на наличния ресурс;
- Задоволяване на нуждите на местното население от дърва битови нужди;
- Справяне с проблема с незаконните сечи;
- Ограничаване на ерозионните процеси;
- Осигуряване на суровина за местните дървопреработвателни предприятия; и
- По-тясно интегриране на целите свързани с управление на горите с другите приоритетни сектори на местната икономика, най-вече туризма.

I.3. ЮРИДИЧЕСКИ СТАТУТ НА ТП ДГС „СТРУМЯНИ“

ТП ДГС „Струмяни“ е териториална структура на ЮЗДП- Благоевград за осъществяване стопанисването на държавния горски фонд и охраната на горите и земите от горския фонд. ЮЗДП- Благоевград е самостоятелно юридическо лице със статут на държавно предприятие по силата на чл. 163, от ЗГ. Съгласно ЗГ, основният предмет на дейност ТП ДГС „Струмяни“ е:

1. Изпълнение на лесоустройственият проект в държавния горски фонд (ДГФ) чрез:
  - възпроизводство на горите и земите от ДГФ и извършване на свързаните с това дейности;
  - ефективно ползване на дървесина и на недървесни и други горски продукти от горите и земите от ДГФ, както и търговия с тях;
  - организиране и провеждане на противопожарни мероприятия в горите и земите от горския фонд;
  - поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях.

2. Управление на горите от ДГФ.
3. Организиране и провеждане на лесозащитни и противоерозионни мероприятия в горите и земите от ГФ;
4. Проектиране и строителство в горите и земите в ДГФ;
5. Охрана на горите и земите от ГФ и опазване на дивеча и рибното богатство;
6. Придобиване на гори и земи от ГФ.

ТП ДГС „Струмяни“ има правомощията да осъществява и други дейности, в т. ч. туристическа, рекламна и външнотърговска дейност.

Основни органи на управление на ДГС е ЮЗДП ДП гр.Благоевград и директорът на ДГС.

I.4. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТП ДГС „СТРУМЯНИ“ И УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

ТП ДГС „Струмяни“ носи наименованието си от с.Струмяни, където е и седалището на неговото административно управление.

Територията на горското стопанство попада в Югозападна България, Благоевградска област, община Струмяни.

На север горското стопанство граничи с ДГС „Кресна“, на североизток с Национален парк „Пирин“, на югоизток и юг с ДГС „Сандански“ и ДГС „Първомай“ и на запад с Република Македония.

Горския фонд на ДГС „Струмяни“ попада изцяло върху територията на община Струмяни, включваща землищата на селата: Велювец, Вракуповица, Гореме, Горна Крушица, Горна Рибница, Добри Лаки, Драката, Игралце, Илинденци, Каменица, Клепало, Колибите, Кърпелево, Махалата, Микрево, Никудин, Палат, Раздол, Седелец и Цапарево.

Разпределението на общата площ на ДГС по вид на земите е посочено в Таблица N 2

Таблица N 2: Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	%	Площ, ха
Залесена площ	86,5%	16 718
Незалесена дървопроизводителна	8,6%	1658
Недървопроизводителна площ	4,9 %	955
Общо:		19 331 ха

Разпределението на залесената площ по вид на горите е дадено в Таблица N 3

Таблица N 3: Разпределение на общата площ по вид на горите

Вид на горите	Площ, ха	
Иглолистни	8886	
Широколистни високоствъблени	6740	
За превръщане	286	
Нискоствъблени	2451	
Разсадник	13	
Голи площи	955	
Общо:		19 331 ха

Растителност

Според класификационната схема на типовете горски месторастения, територията на ДГС "Струмяни" попада в Южната крайгранична област, подобласт – Пирин. Във вертикално отношение горските масиви са разположени в два пояса и пет подпояса, а именно:

- Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори Ю-I (0-800м н.в.)

- Подпояс на крайречните и лонгозните гори Ю-I-1 (0-800м н.в.)

Естествената растителност в този подпояс е представена предимно от чисти и по-рядко от смесени насаждения от върба, бяла топола и източен чинар. Тези насаждения са в добро санитарно състояние.

- Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори Ю-I-2а,2 (0-600м н.в.)

Естествената растителност тук е представена предимно от смесени и по-рядко от чисти семенни и издънкови насаждения от благун, зимен дъб, космат дъб и келяв габър. В състава им, с по-малко участие, са включени и източен чинар, черна елша, пърнар (който се среща само в тази част на България) и др. Производителността на насажденията е ниска – предимно от V и по-рядко от IV бонитет. Причината за това е масовото клоносечно стопанисване на дъбовете. Културите, създадени в този подпояс, са предимно от черен бор, кедър – ливански и атласки, корков дъб, бадем, кестен, зелена дугласка, кипарис и др., като на много места са смесени с естествената за района растителност.

- Подпояс на хълмисто – предпланинските смесени широколистни гори Ю-I-3 (600-800 м н.в.)

Основните дървесни видове, които дават облика на подпояса са дъбовете, като от тях най-често се срещат зимния дъб, следван от благуна и косматия дъб. В по-високите части на подпояса се появява и букът, а в Пирин и черният бор. Те образуват чисти и смесени, предимно семенни и по-рядко издънкови насаждения. В състава им участват с по 2-3 десети или единично пърнара, мъждряна, габъра, сребролистната липа, черната елша, източния чинар и други. Келявият габър на бедни и ерозирани месторастения се явява, като основен дървесен вид. И тук дъбовете са стопанисвани клоносечно, както в предния подпояс. Културите създадени в този подпояс, са предимно от бял и черен бор, на места смесени с естествена растителност. Създадени са и чисти и смесени култури от зелена дугласка, лиственица, кедър, веймутов бор и други. В иглолистните култури като спътници са внасяни брезата и сребролистната липа. Културите, от широколистни дървесни видове, са предимно от кестен, акация, червен дъб и други.

- Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни Ю-II (800-2200 м н.в.)

- Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела Ю-II-1 (800-1500 м н.в.)

Естествената растителност в този подпояс е представена от чисти и смесени семенни и рядко издънкови насаждения от бук, благун, зимен дъб и космат дъб, с участие в състава единично или с по 1-2 десети на други дървесни видове като габър, черна елша и трепетлика - която на места образува, и чисти насаждения и други. В Малешевската планина естествено се среща белият бор, а в Пирин черният бор, които образуват предимно чисти и по-рядко смесени насаждения с естествено срещащите се широколистни дървесни видове. Възобновяването при тях до голяма степен е затруднено от големите пълноти на насажденията, но където има подходящи условия естествения подраст е от 30 до 50 % и достатъчно укрепнал. Както и в предходния пояс, дъбовете в по-голямата си част са стопанисвани клоносечно. На по-бедни месторастения са се настанили както чисти така и смесени предимно издънкови насаждения от келяв габър. Основните дървесни видове, от които са създадени културите в този подпояс, са белият и черният бор, а на места смесени с бреза или издънки от широколистните дървесни видове. Повечето борови култури са създадени на типични букови месторастения. На много места, поради по-тежкия механичен състав на почвите и наличието на корояди, тези култури съхнат или страдат от снеговали и снеголоми. В бъдеще ще се даде превес на бука. Създадени са и култури от

лиственница, зелена дугласка, кедри, смърч, бяла мура и ела от иглолистните видове и от кестен, бреза, слива и акация от широколистните.

- Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч – Ю-II-2 (1500 – 1900м н.в.)

Този пояс обхваща само най-високите части на стопанството, намиращи се в Пирин. Чистите и смесени насаждения от бял и черен бор дават неговия облик. В тези насаждения единично или с по една, две десети участват бялата мура и бука. Културите са предимно от бял и черен бор.

В състава на разглежданите растителни формации участват и следните храстови и тревни видове: глог, шипка, драка, трънка, леска, дървовидна хвойна, хвойна, дрян, бъз, къпина, малина, мащерка, подъбиче, виола, миши уши, острици, млечка, лазаркиня, папрати, великденче, зъбарка, светлика, власатка, детелина, иглика, очибилец, ягода, коприва, здравец, лудо биле, жълт и червен кантарион, мента, подбел и други.

I.5. ВИДОВЕ СОБСТВЕНОСТ

През изминалото десетилетие настъпиха редица промени касаещи възстановяването на собствеността на земите и горите в Р.България. В района на горското стопанство това придобива следния вид:

В таблица №4 е показано разпределението на горската площ по видове собственост.

Както е видно от таблицата най-голям е дялът на горите държавна собственост (92,86%), следван от горите – частна собственост (7,14%).

Таблица N 4: Територия и дялове по вид на собствеността на ДГС „Струмяни“

Вид собственост	Територия (ха)	Дял (%)
Държавен горски фонд	19 331	92,86 %
Частни физически лица	1478	7,10 %
Частни юридически лица	9	0,04%
ОБЩО:	20 818 ха	100 %

I.6. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП ДГС „СТРУМЯНИ“

Списък на идентифицираните заинтересовани страни за ТП ДГС „Струмяни“ е представен по-долу. Той не претендира да е изчерпателен, за това основните взаимодействия са анализирани за групите заинтересовани страни.

Местно самоуправление

Общинска администрация Струмяни

Държавни структури

Регионална дирекция по горите - Благоевград

Областна администрация - Благоевград

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури

Регионална инспекция по околна среда и води – Благоевград

Басейнова дирекция Западно – Беломорски район – Благоевград

Служба „Пожарна и аварийна безопасност и защита на населението“

Структури на Национална служба „Полиция“

Гражданска защита

Общинска служба земеделие и гори
Бюро по труда
Гранична Полиция

Фирми от горския сектор

Фирми ангажирани в дърводобива
Фирми ангажирани в търговията с дървесина
Фирми ангажирани в лесокултурни дейности
Фирми ангажирани в добива/ изкупуването на НДГП
Дървопреработвателни предприятия

НПО

СЛРД - „Сокол 1920“ гр.Сандански;
СЛРД - „Голак“ с.Струмяни
Читалище „Будител - 1997“ - с.Струмяни
Читалище „Братя Миладинови - 1936“ - с.Микрево
Читалище „Климент Охридски“ - с.Илинденци

Недържавни собственици на земи и гори от ДГФ

Физически лица
Община
Църква
Частни лесовъди

Религиозни общности

Църковно настоятелство

Туристически бизнес

Хотел „Карелия“ - с.Струмяни
Къща за гости „Благовеста“ - с.Илинденци
Еко селище „Глинени къщи - Под скалите“ - с.Илинденци
Къща „Арт център“ - с.Илинденци
Мотел „Тесалоники“ - с.Струмяни
Стаи за гости „Би ес Би Струма Долина“ - с.Струмяни

Местно население

Събирачи на недървесни горски продукти за лична употреба.

I.7. ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Както бе споменато по-горе дейностите на ТП ДГС „Струмяни“ са регламентирани в Закона за горите и прецизирани в Лесоустройствения проект (ЛУП). В Таблица N 5 е дадена възможното въздействие от осъществяваните дейности върху отделните групи заинтересовани страни. Би следвало да се има в предвид, че взаимодействията могат да бъдат както отрицателни, така и положителни.

Таблица N 1: Видове дейности на ТП ДГС „Струмяни“ и групи заинтересовани страни, с които си взаимодейства при изпълнението им

Дейност	Взаимодействие
Управление на горите от ДГФ	Всички
Възпроизводство на горите и земите от ДГФ и извършване на свързаните с това дейности	Местно население Община Фирми ангажирани в лесокултурни дейности
Ползване на дървесина и търговия	
• Търгове за добив и продажба на дървесина	Фирми ангажирани в дърводобива Фирми ангажирани в търговията с дървесина Дървопреработвателни предприятия
• Дърва за огрев за местното население и социално слаби граждани	Община Местно население НПО
Ползване на недървесни и други горски продукти и търговия с тях	
• НДГП	Фирми ангажирани в добива/изкупуването на НДГП Събирачи на не-дървесни горски продукти за лична употреба
• Паша на животни	Местно население
Охрана на горите и земите от ГФ	Държавни структури Община Недържавни собственици Местно население Частни лесовъди
Организиране и провеждане на противопожарни мероприятия	Държавни структури Община Недържавни собственици Местно население
Стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъдните участъци, и опазване на дивеча и рибното богатство	СЛРБ Ловно стопански сдружения и ловни дружини
Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях	Местно население Община НПО
Организиране и провеждане на лесозащитни и противоерозионни мероприятия	Държавни структури Община Местно население
Създаване на гори върху земеделски територии	Община Местно население
Придобиване на гори и земи от ГФ	Община Местно население Туристически бизнес
Други	

1.7.1.

Управление на горите от ДГС

Общото мнение и оценка е, че ТП ДГС "Струмяни" си върши добре работата, има стриктен и строг контрол върху всички дейности. Цялостното отношение на всички групи заинтересовани страни, с които са проведени срещи, към дейността на горското стопанство е по-скоро позитивно. Много от тях гледат на ДГС като гарант за запазване на ресурса за идните поколения.

В процеса на одобряване на ЛУП, според изискванията на закона, са правени две лесоустройствени съвещания, на които са поканени и присъствали основните заинтересовани страни (документирано с протоколи). Отделно от това информация за Първото съвещание е била обявена в общината.

Мнението на служителите като цяло е, че изготвеният ЛУП е сравнително некачествен и се налага честата му промяна, което става със специални план-извлечения, които се одобряват от РДГ – Благоевград.

Информация от ЛУП по конкретни въпроси свързани със стопанисване на недържавните гори се предоставя срещу минимално заплащане. По принцип ЛУП може да се ползва на място безплатно като достъпът е свободен. На база на проведените разговори с различни заинтересовани страни не бе констатиран проблем с достъпа до ЛУП.

ТП ДГС „Струмяни“ има утвърден механизъм за постъпване и разглеждане на оплаквания, мнения, коментари и препоръки от страна на заинтересованите страни. Отделно от това на видно място е сложена кутия за оплаквания. В случай на постъпване на писмо, ДГС е длъжно да го разгледа и отговори в писмен вид. Дали този механизъм действа не е ясно тъй както, както бе споменато такива писма до сега не са постъпвали. Стопанството води специален регистър за подобни сигнали.

ТП ДГС „Струмяни“ е обект на регулярен одит от страна на Сметната палата, Дирекция „Вътрешен одит“ на ЮЗДП и НАП. По специфичните проблеми свързани с управлението на горския фонд, непрекъснат е контрола от страна на ИАГ и РДГ – Струмяни. Всичко това е допълнителна гаранция за коректността на предприеманите от ДГС действия.

1.7.2.

Възпроизводство на горите и свързаните с това дейности

Провежданите лесокултурни дейности – почвоподготовка, залесяване, отглеждане на горските култури и производството на фиданки е финансирано от Фонд инвестиции в горите. Отглеждането на младите насаждения се финансира от стопанската дейност. Естественото възобновяване в района е добро, поради което площите за залесяване са малки.

Горски разсадник „Микрево“ , които е с национално значение е специализиран за производството на широколистни дървесни видове и освен за задоволяване на собствените нужди има възможност да произвежда широколистен залесителен материал и за съседните горски стопанства. През пролетта на 2016г. на основание чл.13, ал.7 от Наредба № 21/12.11.2012г. Изпълнителната агенция по горите разреши създаването на тополов маточник на площ от 5 дка на следните тополови култивари, разрешени за употреба в Р.България : *Populus euramericana* I-214 (4дка), *Populus euramericana* „Agathe“ (0,5 дка) и *Populus euramericana* „Guardi“ (0,5 дка).

Използваните в ГР„Микрево“ препарати за растителна защита са съобразени със списъка на забранените за използване химически вещества в сертифицирани гори.

На този етап не са идентифицирани практики свързани с възпроизводството на горите, които да имат негативно влияние в социален аспект. Както навсякъде и тук дейностите по залесяване се ползват с висока обществена подкрепа.

1.7.3.

Ползване на дървесина и търговия

Ползването и търговията с дървесина е една от основните дейност и с които по традиция горските стопанства се отъждествяват от обществото. Дейностите по дърводобива в ТП ДГС „Струмяни“ могат условно да бъдат разделени на:

- Процедури за добив и продажба на дървесина;

- Процедури за отдаване на сечища на дървесина „на корен“
- Осигуряване на дърва за огрев на местното население;

Средно годишното ползване е регламентирано в ЛУП и количествата с посочени в Таблица N 6.

Таблица N 6: Средно годишно ползване по ЛУП

Площ	Стояща маса	Едра строителна дървесина	Средна	Дребна	Дърва
468,71 ха	34815	6098	8599	2761	8822

Съобразно общата насока за стопанисване, целите, дървесните видове, насажденията и тяхната продуктивност, типовете месторастения и други, горите с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции са групирани в 14 стопански класа.

Почти 90% от местното население използва дърва за огрев за отопление и/или готвене. Годишно на местното население се предоставят около 1100 плътни м³ дърва за битови нужди. Според оценката на ДГС, а и на останалите заинтересовани страни нуждите са задоволени. Въз основа на ЛУП, ежегодно с плана за сечите, ДГС определя количествата и местата за добив, което се одобрява от РДГ. След издаване на необходимите разрешителни дървата се добиват от самите ползватели и много рядко чрез фирми. Списъците с ползвателите се изготвят от кметството и не включват частните собственици, които задоволяват нуждите си чрез собствени гори.

В общината не са постъпвали оплаквания относно предоставяните дърва за местното население.

От страна на местните хора няма сериозни оплаквания („няма недоволни от ДГС“) по отношение на предоставяните количества на дърва за огрев и строителен дървен материал. От страна на ДГС е налице разбиране и „компромиси“ по отношение закъснели заявки и допълнително заявени количества в рамките на утвърдения лимит.

Не са предоставяни дърва за социално слаби по програми на МТСП.

1.7.4. Ползване на недървесни и други горски продукти и търговия с тях

Дейността на ДГС, свързана със страничните ползвания на горите включва:

Дейността на ТП „ДГС Струмiani,“ свързана със страничните ползвания на горите включва:

Издаване на разрешителни за събирането на НДГП (гъби, горски плодове, билки);

Регламентиране на места за паша на животни (овце, крави, кози).

В населените места в териториалния обхват на ТП ДГС „Струмiani“ събирането и изкупуването на НДГП не представлява устойчив поминък за местното население.

1.7.5. Охрана на горите и земите от ГФ

Една от основните функции на ТП ДГС „Струмiani“, при това със сериозно социално измерение, е осъществяването на охрана и контрол. Охранителната функция се упражнява върху горите и реките, а контролната – върху всички институции, фирми и отделни индивиди, изпълняващи една или друга дейност в горите.

Дейността на ДГС по отношение на контрола и охраната на дейностите в горите включва:

- Контрол и охрана на управлението и дейностите в горите;

- Охрана от незаконна сеч, браконьерство и др.;
- Охрана от пожари.

Всички преминаващи превозни средства транспортиращи дървесина биват спирани за задължителна проверка на редовността на превозната документация.

При констатиране на нарушение, ДГС издава акт. С последните промени в законодателството, е наложено изискването всички случаи да се изпращат в прокуратурата. По-големите нарушения, с криминално измерение, се предават на съда, а по-малките се връщат в ДГС за издаване на наказателно постановление, ако са събрани достатъчно неоспорими доказателства. Събираемостта на наложените санкции е ниска, въпреки че се е увеличила с пъти през последните години.

1.7.6. Организиране и провеждане на противопожарни мероприятия

През изминалата 2018 година има възникнали пет броя горски пожари с обща площ 353 дка., от тях Държавна собственост на площ от 282 дка/низов/, от които 162 дка. са

засегнати иглолистни гори, 10 дка. широколистни гори и 110 дка. тревни, незалесени площи и мъртва горска постилка.

Поддържа се постоянна връзка с кметовете по села. Сключват се договори с фирмите работещи в горското стопанство за участие на хора и техника за гасене на пожари. Подписват се декларации от посетителите и собственици на имоти в гората и в близост до нея за противопожарна охрана и участие в гасене на пожари.

Поддържа се постоянна повишена бдителност и активност от целия персонал на горското стопанство.

Информира се населението за местностите, зоните с повишена пожарна опасност / първи клас /.

Има постоянно наблюдение върху цялата площ на горското стопанство от надзиратели и всички служители по горите.

Горските стражари запознават всички посетители в горите : туристи, пастири, обработващи земеделски земи, пчелари, притежатели на сгради и др. и подписват декларации, за опазване горите от пожар.

Има постоянен контрол по изпълнение на противопожарните мерки от всички фирми, граждани и посетители в гората.

Изготвя се годишен план за защита на горските територии от пожари, със схема за оповестяване, състава на ТП ДГС Струмияни и специализирана група при възникване на пожари.

Всички членове на специализираната група се инструктира срещу подпис от зам. Директора на ТП ДГС Струмияни, за работа с инвентара при нужда и мерките на безопасност.

Подписва се споразумение за взаимодействие между ТП ДГС Струмияни и НП Пирин за гасене на горски пожари. Имаме и подписан план за взаимодействие между ГПУ I-ст. – Златарево и ТП ДГС Струмияни. Изпращат се писма до районна пътна служба – Сандански, ЧЕЗ „Електро България“ АД гр. Сандански, ЖП Сандански, Председателя на СЛРС „Голлак“, СЛРС „Сокол“, за дейността им по опазване на горски територии от пожар.

През 2018 година беше направена поддръжка на 2000 л.м. минерализовани ивици в землището на с. Игралце. Поддържани бяха и 4825лм лесокултурни прегради между Република Македония и Република България. С цел забавяне или преустановяване на разпространението на низови пожари и създаване условия за успешното им гасене(предвижване на техника и гасачи), в териториалния обхват на ТП ДГС Струмияни бяха посочени допълнително и ново-изградени тракторни пътища

необходими с оглед успешното използване като лесокултурни прегради от една страна и използването им при нужда, като пътища за придвижване на противопожарна техника, с 7030м. /7,03км/обща дължина.

1.7.7. Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях

При изготвяне на настоящето проучване не са идентифицирани негативни въздействия във връзките между ДГС и Регионалната инспекция по опазване на околната среда и води (РИОСВ) – Благоевград, която е принципът в осъществяването на контрол по отношение опазването на биоразнообразието и управлението на ЗТ.

Като цяло в рамките на общината сред заинтересованите страни бе идентифицирано сравнително слабо осъзнаване на проблемите свързани с опазване на биоразнообразието. Все още има тенденция да се мисли, че опазването на биоразнообразието и природата като цяло е по-скоро пречка отколкото възможност за развитие. Именно в промяната на тези нагласи може да се очаква една по-активна роля от страна на ДГС.

1.8. ПОЛИТИКА НА НАЕМАНЕ, ОБУЧЕНИЕ И ЗАЩИТА НА ИНТЕРЕСИТЕ НА ПЕРСОНАЛА

Броят на служителите в ТП ДГС „Струмяни“ е 37, от които 7 жени и 30 мъже. Отделно на трудов договор се наемат и сезонни работници – до 8 работника в разсадника. Всички, които имат трудовоправни отношения с ДГС са местни хора и хора от региона, което прави ДГС един от големите работодатели в региона.

Едно от необходимите условия за постъпване на работа е наличието на специализирано образование – средно специално (Професионална гимназия по горско стопанство) и/или висше (ЛТУ) в зависимост от заеманата длъжност. Към настоящия момент в ДГС работят 3 лесоинженера и 26 техник-лесовъди. Текучество на кадри не се наблюдава. Задържа ги сигурността на „държавната работа“ и произтичащите от това възможности за безпроблемно ползване на отпуск, болнични, майчинство, осигуряването на пълна работна заплата и др. на пръв поглед общоприети привилегии.

Обезпечаването на кадри с висше лесовъдско образование към момента е проблем. След постъпване на работа на работещите се предоставя Длъжностна характеристика и преминават допълнително обучение по отношение изпълнението на конкретните им задължения по отношение осигуряване на правилно провеждане на дейностите по ЛУП. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие.

По отношение на повишаването на квалификацията, служителите на ДГС участват, сравнително рядко в различни обучения. Липсва целенасочена политика в тази насока главно.

На полугодие се провежда съвещание – обучение по въпросите касаещи лесозащитата, от лесозащитна станция София.

Регулярно се провежда т.нар. съвещание по маркиране за специализирания персонал. Също така служителите занимаващи се със счетоводство и контрол участват в специализирани курсове за информиране за последните промени в релевантното законодателство.

Ръководството на ДГС редовно участва в периодични срещи на централно ниво, на които то бива информирано за промените в горското законодателство. След това, на оперативни срещи информацията се свежда до познанието на останалите служители.

При постъпване на работа, а и на всеки 3 месеца се прави инструктаж по охрана на труда, за който се води отчетност в специална книга. Води се регистър за трудовите злоупотреки През последните години инциденти със служители на ДГС не е имало.

Съгласно „Наредба № 3 /15.02.2012г. за определяне на вида, отличителните знаци, усвояването и реда за получаване, сроковете за износване на униформеното теренно облекло от служителите в ЮЗДП, нейните структури, специализираните териториални звена и държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ“ на служителите на ДГС се предоставя представително и уноформено облекло, а работниците се предоставя работно облекло.

Като цяло основните оплаквания на служителите са свързани с остарелите транспортни средства.

I.9. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ В РЕГИОНА

Нагласите на дърводобивните и преработвателни фирми в района относно взаимодействията им с ДГС са изцяло положителни. Всеобщо изразено бе мнението, че се работи „в екип“ с ДГС при спазване на закона. Фирмите се явяват на търговете организирани от ДГС на свободни начала в условията на свободна конкуренция.

Ако поради едни или други причини, независещи от фирмите, сключен договор не може да бъде изпълнен, ДГС се отнася с разбиране и проблемните моменти се пре-договарят. От своя страна фирмите също се отнасят с разбиране към ДГС – техните проблеми и изискванията, с които те трябва да се съобразяват. Между фирмите има конкуренция, но тя е лоялна.

Изключително позитивно се приема даденото право на ДГС да заделя до 30 % от лесосечния фонд за ползване от местните фирми.

Лошото състояние и на места липсата на горски пътища допълнително затруднява и оскъпява дърводобива. ДГС почти няма заделени средства за поддръжка на съществуващите и създаване на нови горски пътища. Най-често това става за сметка на фирмите.

При подписване на договорите с дърводобивните фирми ДГС има изискване работниците да бъдат наети на трудови договори и да притежават необходимата квалификация.

I.10. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С НЕДЪРЖАВНИТЕ СОБСТВЕНИЦИ НА ГОРИ

Реституцията на горите и земите от ГФ на територията на ТП „ДГС Струмани“ на този етап може да се счита за приключила. Има възстановени гори на общината – бившите земи предоставени за временно ползване.

В случай на съдебно решение и подаване на заявление за възстановяване на горите в ДГС, съгласно ЗГ в съответната територия се прекратяват всички дейности до приключване на процедурата по предаване на собствеността.

I.11. УЧАСТИЕ НА ДГС В МЕСТНИ ИНИЦИАТИВИ

Въпреки липсата на регламентация и невъзможността за пряко участие в подпомагането на местното население, ДГС участва като активен партньор в редица местни инициативи. Така например ежегодно се подпомага, главно с предоставянето на дървен материал, организирането и провеждането на местни празници. ДГС се включва и в инициативи по залесяване с участие на местно училище, осигурявайки необходимия посадъчен материал.

I.11.1. Осигуряване на дърва за огрев и дървен материал за местното население

Това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ТП ДГС „Струмани“. Поради високата степен на зависимост (почти 90%) на местното население от дърва за огрев и

дървен материал, тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора и общинска администрация към ДГС.

Към момента няма индикации за съществуващи проблеми в тази област. Такива биха възникнали ако, по една или друга причина се намалят количествата дърва за огрев и дървен материал, отделяни за задоволяване на нуждите на местното население. Проблем би възникнал и в случай на повишаване на цената на дървата за огрев и дървения материал (напр. в резултат на сертификацията) или повишаване на цената за добиването им в следствие въвеждането на допълнителни мерки. Не особено доброто социално-икономическо положение на населението в региона не би позволило на местните хора да заплащат по-висока цена. Допълнителна пречка би било битуващото сред тях мнение, че „тези придобивки им се полагат, защото живеят в и около тази гора“.

I.11.2. Осигуряване на поминък чрез дейности, свързани с горите.

Възможностите за трудова заетост в региона на ТП „ДГС Струмяни“ са силно ограничени. Традиционното за региона животновъдство е силно намаляло в последните години. Развитието на алтернативно земеделие и селски туризъм в региона, въпреки природните дадености, все още набира скорост и не може да осигури достатъчно работни места.

Особено силно е очакването, че участието на частните фирми в организираните от ДГС търгове за добив и реализация на дървесина ще бъде обвързано с наемането именно на местни фирми респективно по-висок дял местни хора.

I.11.3. Странични ползвания на горите

Данните от доклада показват, че местните хора не са зависими пряко от използването на горите като източник на НДГП. Такива в региона се събират по-скоро за лично ползване. В този смисъл в бъдеще не следва да се очаква конфликт в това отношение. Ако такъв възникне, то той по-скоро би бил свързан с недобросъвестен начин на събиране и унищожаване на тези ресурси.

I.11.4. Осигуряване на условия и територии за лов и риболов.

Ловът е традиционно занимание за местните хора. По всеобщо мнение в момента дивечът в региона се увеличава и за него се полагат необходимите грижи благодарение на дейността и усилията на ДГС „ЛРД Сокол – 1920“ и „ЛРД Голак“.

I.12. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ И ДЪРВОПРЕРАБОТВАТЕЛНИ ФИРМИ

Основните очаквания на частния дърводобивен бизнес са свързани най-вече с увеличаване на количествата и качеството и запазване на цените на добиваната от ДГС дървесина. Това би означавало повече работа и по-висока икономическа сигурност за тях.

Ако за местното население и администрация гората е стратегически регионален ресурс за постигане на социално-икономически просперитет, то частните фирми имат самочувствието на посредник между тях и реализацията на този потенциал. В този смисъл частния бизнес разглежда ДГС като съюзник и партньор и гледа на гората по-скоро като на източник на икономическа сигурност и перспектива за развитие.

Налице е очакване и желание за осигуряване на по-големи преференции за местните фирми, при организиране и провеждане на търговете за добив и продажба на дървесина. Съществува определено негативно отношение към едрите ползватели и особено силно изказано желание за осигуряване на защита от (нелоялна) конкуренция спрямо фирми от други региони и държави. Липсват асоциации на местните

дърводобивни и дървопреработвателни фирми, които да защитават интересите им, нещо повече – много от тях не виждат полза от подобно асоцииране.

Успокоително, на този етап за фирмите е уверението от страна на ръководството на ДГС, че собствени бригади биха били ползвани единствено за насажденията с лоши стопански показатели, за които принципно няма интерес от страна на фирмите.

Въпросът за цената на дървесината след сертифициране на горите в ДГС вероятно ще бъде основен и в най-голяма степен определящ отношението на частните фирми към сертификацията на горите изобщо. Въпреки че, съвсем разбираемо, очакванията на ДГС са свързани с повишаване на цените, неяснотата към момента и все още неосъзнатата нужда от закупуване на сертифицирана дървесина кара много фирми да бъдат доста предпазливи. Международните данни сочат, че в зависимост от търсенето, което за момента е ниско в България, цената на сертифицираните качествени сортименти може да бъде с около 20 % по-висока в сравнение с несертифицираната дървесина. Хипотетично, сертифицирането на горите може да доведе до появата на външна конкуренция, която както вече бе споменато е силно нежелана от местните фирми. При този сценарий ролята на ДГС като балансиращ фактор би бил от особено голямо значение. Най-устойчиво от тази гледна точка би било ДГС да стимулира местните фирми също да се сертифицират (по стандарта на FSC за веригата за доставки). И макар това да изисква допълнителни инвестиции за тях, добрата новина е, че основните печалби от сертифицирана дървесина се акумулират именно във веригата за доставки, там където се получава най-голяма принадена стойност към продукта.

Наред с цената на дървесината, друг важен въпрос свързан със сертифицирането на горите е по-стриктния контрол, който е въведен от ДГС. По подобен начин фирмите ще бъдат принудени да платят по-голяма цена от гледна точка спазването на екологичните извиквания – напр. използване на биоразградими горива, специални маслоабсорбиращи комплекти в случай на разливи на масло и др.

Неоспорими са обаче икономическите, социалните и екологични ползи от сертификацията.

II. СПЕЦИФИЧНИ ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА СОЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП ДГС „СТРУМЯНИ“

Подобряването на социалният ефект от дейността на ТП „ДГС Струмияни“ изисква качествено нов тип ангажираност и ниво на работа със заинтересованите страни и особено местните хора в общността. Това може да се реализира в няколко главни направления.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ДЕЙНОСТТА НА ДГС

Високите оценки дадени от заинтересованите страни на дейността и ръководството на ДГС не трябва да се приемат като нещо „дадено“, а трябва да се доказват в ежедневната дейност. В хода на изследването се набелязаха някои възможности за подобряване на дейността на ДГС по посока на:

- Диверсифициране на приходите на ДГС – Към настоящият момент приходите на ДГС са почти на 100 % зависими от продажбата на дървесина. Макар тази основна приходна част в бюджета да се запази, разнообразяването ѝ би дало значително по-голяма гъвкавост и повишаване на финансовите резултати. Едно от добрите намерения в тази насока е произвеждането на декоративен посадъчен материал в разсадника търсенето на който непрекъснато се повишава.
- Социални придобивки и икономическо стимулиране на работещите в ДГС. Биха могли да се преценят възможностите за повишаване на социалните придобивки (медицинско осигуряване, обучение и образование, работно облекло и др.) и

икономическото стимулиране на работещите. Възможно е да се обсъди въвеждането на системи на управление, базирани на цели, при които заплащането на труда да бъде обвързано с изпълнението на поставените цели и постигнатите резултати и ефективност на труда. Възстановяването на възможността за извършване на специализиран труд извън работно време на лесовъдите, при спазване на принципа за избягване на конфликта на интереси би имало ролята на допълнително икономическо стимулиране на работещите в ДГС.

- Регламентирано предимство при наемане на местни хора. Формулирането и спазването на подобна политика допълнително би допринесло за подобряване имиджа и повишаване степента на подкрепа на ДГС.
- Подобряване на контрола и охрана на дейностите в горите. Най-голям резерв в това отношение може да бъде открит в необходимостта от провеждане на обучение по отношение начина на провеждане на дейностите по ЛУП и инструктаж по безопасност на труда на персонала на фирмите, с които се сключват договори за изпълнение на дейностите в горите. Друга налагаща се и от сертификацията мярка е въвеждането на задължително изискване за лично предпазно облекло в обектите, в които активно се работи и стриктен контрол върху ползването му. Разработването на процедури за действие при възникване на инциденти също би имало голямо значение.
- Прозрачност на провеждането на търговете и контрол върху ДГС. Въпреки липсата на данни за проблеми в провеждането на търговете и законността на действията на служителите на ДГС не трябва да се пренебрегва необходимостта от планиране и провеждане на мерки, насочени към законността на дейността в организацията.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С МЕСТНИТЕ ХОРА И СОЦИАЛНО СЛАБИТЕ В РЕГИОНА

Приобщаването на местните хора към изпълнението на дългосрочните цели на сертификацията, отглеждането и управлението на горите е дълъг процес. Осигуряването на подкрепа за местни инициативи, даването на отговор на въпросите, вълнуващи хората, задоволяването на определени техни нужди и потребности е от изключителна важност за „навлизане“ на ДГС в живота на местните общности.

Към момента оценките, които хората дават на дейността на ДГС са много високи. Данните от доклада дават възможност да се дефинират някои от възможните подходи, които освен всичко останало, да се използват като „разменна монета“ за участие на представители на местните общности в процеса на сертифициране и управление на горите. За да се запази тази оценка и да се гарантира участието на представители на местните хора в процеса на управление на горите след сертифицирането им е необходимо предприемането на стъпки в няколко насоки:

- Запазване на тарифните такси и количествата на дървата за огрев за местното население. Опасението от повишаване на цените на дървата за огрев след сертифицирането на горите е основното безпокойство сред местните хора. Не само високата зависимост, но и усещането, че „гората им принадлежи“ определят особената чувствителност на местните хора към тази тема. Трябва да се намерят всички възможни резерви и механизми за гарантиране на задоволяване на нуждите на местното население от дърва за огрев и строителен материал на сега съществуващите цени. Това особено силно се отнася до гарантиране на количествата, предоставяни на социално слабите.
- Привличане на частните собственици на гори в процеса на управление на гората. Към момента частните собственици, не се чувстват съпричастни към сертифицирането на горите, това не ги интересува. Основният им интерес е свързан с извличане на максимална полза и евентуална печалба от собствеността им. За това свидетелства и наблюдаваната тенденция за продажба на частни гори и желанието за продажба и/или отдаване на горите на ДГС за управление и стопанисване. За да бъдат привлечени частните собственици в

управлението на горите им е необходимо преди всичко те да бъдат информирани, а след това да бъдат натоварени със съответните задължения.

- Работа с хората ангажирани в събиране на НДГП. Въпреки малките обеми на събираните НДГП би било препоръчително организирането и провеждането на обучителни курсове за щадящи практики на събирането на гъби, билки, горски плодове и др. Целта на тези курсове ще бъде както да се създадат определен набор от практически знания и умения у желаещите да се занимават с тази дейност, така и ще гарантира запазването и развитието на този ценен горски ресурс. Част от тази дейност включва и постоянен контрол на събирачите на терен и приемателните пунктове от страна на служителите на ДГС.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИ И ДЪРВОПРЕРАБОТВАТЕЛНИ ФИРМИ

Взаимодействието на ДГС с частните дърводобивни и дървопреработвателни фирми дава и някои допълнителни възможности за реализиране на повишен социален ефект в региона:

- Подпомагане и управление на процеса на браншово сдружаване. Наред със стимулирането на регистриране на местни фирми, следва с подкрепата на ДГС да стартира процес на регионални браншови срещи, на които с активното участие и медиация на представителите на РДГ и ДГС да се заложи началото на браншово сдружаване на дърводобивния и дървопреработвателен бизнес в региона. Като първа стъпка може да се помисли за поставяне на изискване за членство в регионална браншова организация като предимство при участие в търговете за добив и реализация на дървесина. Осигуряването на начална подкрепа на дейността и организационното изграждане на подобни сдружения би дало на ДГС в по-късен етап ефективен инструмент за въздействие върху формирането на мнението на местните общности.

III. ПРИЛОЖЕНИЯ

III.1. ОСНОВНИ СФЕРИ НА ИНТЕРЕС НА ОЦЕНКАТА ЗА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Оценка на дейностите на ТП „ДГС Струмияни“ и тяхното възможно негативно или позитивно въздействие върху заинтересованите страни

- Видове дейности и тяхната регламентация;
- Физически и/или юридически лица, с които си взаимодействат при изпълнение на дейностите;
- Общински и държавни структури, с които си взаимодействат при изпълнение на дейностите;
- Оценка на възможното негативно или позитивно въздействие от тези дейности.

Незаконна сеч, заселване, браконьерство и други незаконни действия

- Наличие на данни за незаконна сеч, заселване, браконьерство и други незаконни действия от местни и/или приходящи хора;
- Оценка на обема и възможното въздействие от тези дейности;
- Въведени системи и мерки за мониторинг и превенция.

Структура на собствеността, собственост и права за ползване, спорове върху собствеността и правото за ползване

- Структура на собствеността върху земята;
- Права за ползване и регламентация;
- Наличие/отсъствие на спорове върху собствеността и правото за ползване;
- Механизми за разрешаване на подобни спорове (ако има такива), вкл. за спиране на дейността в спорните райони;
- Участие и форми на контрол на различните собственици (ако има такива) в управлението на горите и дейностите в тях;
- Документирани процедури и правила за идентифициране и превенция на възможни заплахи към съседни земи и практики, вкл. исторически, архитектурни и културни ценности;
- Осигурен форми на достъп до горските ресурси за местни хора без собственост;
- Подходящи механизми за разрешаване на проблеми и осигуряване на справедливи компенсации в случай на загуба или повреда, засягащи законни или обичайни права, собственост, ресурси или средства за препитание на местните хора.

Наемане, обучение, здраве и сигурност на работещите и техните семейства и други услуги за общностите в или около ТП „ДГС Струмияни“

- Предимство на местните хора при наемане на работа;
- Подпомагане достъпа до основни услуги – здравни, образователни и др.;
- Познаване на спазване на основните законови изисквания за здраве и безопасност на труда;
- Система за спазване и изпълнение на тези изисквания;
- Обучение и оборудване, осигуряващо безопасни условия на труд;
- Документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт с регламентирани компенсации;

- Спазване на националното и международно трудово право, профсъюзи и колективни трудови договори.

Насърчаване на оптималното ползване и местна обработка на разнообразните горски продукти

- Дял на местните фирми, ангажирани в дейности, пряко или косвено свързани с дейността на ДГС;
- Регламентация на този вид взаимодействия.

Засилване и диверсификация на местната икономика, избягвайки зависимостта ѝ от единични горски продукти

- Информация за възможностите, ролята и потенциала, предлагани за използване на по-малко познати възможности на горите – НДГП, почивка и др.;
- Документирана оценка на тези възможности;
- Система за насърчаване използването на тези възможности от страна на местните хора и фирми.

Зачитане, поддържане и засилване на ценността на услугите и ресурсите, свързани с гората, като речни басейни, лов и риболов

- Информация за услугите и ресурсите, свързани с гората, като речни басейни, лов и риболов;
- Включеност на тези услуги и ресурси в плановете за управление.

Обучение и супервизия на работещите в горите за осигуряване на правилно провеждане на дейностите по ЛУП

- Документирано обучение на всички работещи в горите за осигуряване на правилно провеждане на дейностите по ЛУП ;

Въвеждане на изследванията и събраните данни, необходими за мониторинга на екологичното и социално въздействие от дърводобива и другите дейности

- Включване на данните в плановете за управление;
- Изграждане на консултативни органи за тяхното спазване.

Подходящи механизми за разрешаване на проблеми и осигуряване на справедливи компенсации в случай на загуба или повреда, засягащи законни или обичайни права, собственост, ресурси или средства за препитание на местните хора

- Провеждане на регулярни срещи с представители на местните общности и фирми за обсъждане на възможните екологични и социални въздействия;
- Наличие на мониторингови програми/системи, договорени с представители на местните общности и фирми

III.2. СПИСЪК НА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ТП „ДГС СТРУМЯНИ“ И МЕСТНИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

1. Инж. Росен Янев - директор ТП „ДГС Струмяни“;
2. Инж. Людмила Начева - зам. директор на ТП „ДГС Струмяни“;
3. Г-жа Емилия Младенова – гл.счетоводител в ТП „ДГС Струмяни“;
4. Г-н Йордан Георгиев – секретар на „ЛРД Голак“ , с.Струмяни;
5. Г-н Атанас Христов – собственик на дърводобивна фирма „Папи 2020“ ООД;
6. Г-н Славчо Бърдаров – собственик на дърводобивна фирма „Слави груп“ ЕООД;
7. Група местни хора (подбрани на случаен принцип);

III.3. СПИСЪК НА ОСНОВНИТЕ ДЪРВОДОБИВНИТЕ, ДЪРВОПРЕРАБОТВАТЕЛНИТЕ И ФИРМИТЕ АНГАЖИРАНИ С ЛЕСОКУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ, С КОИТО ТП „ДГС СТРУМЯНИ“ РАБОТИ

Дърводобив

1. „ПАПИ 2020“ ООД , с. Добри лаки;
2. „Слави груп“ ЕООД, с. Добри лаки;
3. „Ванко 2004“ ЕООД, гр. Кресна;
4. „Методи Шурдев – Медисън“ ЕООД, гр.Благоевград;
5. „КВ Ууд“ ЕООД , гр.Гоце Делчев;
6. ЕТ „Борислав Барутчиев – Младост“, с.Горно Драглище.
7. „Мултитруп“ ООД, гр.Петрич;
8. „Палудов 87“ ЕООД, гр.Петрич;
9. „Авджи лес“ ЕООД, с.Бунцево;
10. „Авея“ ООД, гр.Кресна;

Дървопреработване

1. „Фурнир пласт“ ЕООД, гр.Симитли;

Лесокултурни дейности

1. „ВАНКО - 2004“ ЕООД, гр.Кресна;